

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Feladó szerkesztő: Somlai János.

Előfizetési árak:
Egész évre --- 24 K
Félévre --- 12 K
Negyedévre --- 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 17. szám.

Péntek, január 22.

Küzdelmek az oroszszal.

Budapest, január 21. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

A helyzet változatlan.

Az egész arcvonalon csak helyenként folyik ágyuharc.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökeinek helyettese.

Budapest, január 21. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, január 21.

A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Kelet-Poroszországban a helyzet változatlan.

Lipnovtól keletre egy kisebb ütközet ránk nézve kedvezően folyt le. Egyszáz fogoly maradt kezeink között.

A Visztulától nyugatra eső területen Borzinowtól északkeletre támadásunk előbbre haladt.

Az oroszoknak Lopusnetől nyugatra, Konskiétől délnyugatra ellenünk intézett támadását visszavertük.

A nyugati világcsata.

Budapest, január 21. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, január 21.

A nagy főhadiszállás jelenti:

A nyugati hadszíntéren a tengerpart és Lys között tegnap is csak tüzérségi harcok folytak.

Notre Dame de Lorettenél tegnapelőtt általunk elfoglalt lövészárkot ma éjjel ismét elvesztettük.

Arrastól északnyugatra a franciák az arras—lillei országot mindkét oldalán ismételten támadtak, de visszavertük őket.

Barry au Bachtól délnyugatra két lövészárkot foglaltunk el a franciáktól, melyeket élénk ellentámadásokkal szemben is megtartottunk.

A franciáknak St. Micheltől északkeletre levő hadállásaink ellen intézett támadásait visszavertük.

Pont a Moussontól északnyugatra a három nappal ezelőtt tőlünk elfoglalt hadállások egy részét sikerült visszafoglalnunk. Csapataink eközben négy ágyut zsákmányoltak és több foglyot ejtettek. A még vissza nem foglalt állásokért folyik a harc.

A Vogézekben, Sennheimtől nyugatra a küzdelem még tart.

Budapest, január 21. A „Torontál” eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, párisi táviratok szerint a katonai hatóság rendelkezése Soissons a polgári lakosság kiűritette.

Egyéb események.

Trónörökösünk Berlinben.

Budapest, jan. 22. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóalbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk. Berlinből sürgönyzik:

Károly Ferenc József főherceg trónörökösét a német főhadiszállásra utaztában elutazásakor a pályaudvaron egybegyűlt óriási tömeg lelkes ovációban részesítette. A tömeg viharosan tüntetett a trónörökös mellett s falrengetően zúgtak a kiáltások:

— Hoch Österreich-Ungarn! Hoch Deutschland! (M. T. I.)

Hadügyminiszterváltozás Németországban.

Budapest, jan. 22. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóalbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Mint Berlinből sürgönyzik, Falkenheim hadügyminisztert tábornokká ki-nevezték s miniszteri állásától fölmen-tették. Utódává Wildhohenborn al-tábornagyot nevezték ki. (M. T. I.)

Minisztertanács.

Budapest, jan. 22. A „Torontál” eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, tegnap este Tisza István gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt.

Magyar, osztrák és német foglyok szökése orosz fogságból.

Budapest, jan. 22. A „Torontál” ered. táv. A sajtóalbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Mint Baseltől sürgönyzik, ideérkezett jelentések szerint a krasnojarski fogoly-táborból száznegyven magyar, osztrák és német hadifogolyör-ségüket megölve, megszökött. (M. T. I.)

Orosz kegyetlenkedés.

Budapest, jan. 22. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóalbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Mint a sajtóhadiszállásról jelentik, az oroszok a lengyel Dolhopole meg-szállása után az ottani zsidóságot le-gyilkolták. Az oroszok Pötzei nevű órást keresztrefeszítették s három napig tartó kinszenvedése közben előtte mulattak

nyel.

g. tag

sonlit-

évben

zokkal

megfe-

elmult

k.

er. Pál.

HIREK.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete január 25-ikén d. u. 3 órakor a volt esküdtzéki teremben közgyűlést tart.

— **Hósi halált halt tanító.** Mint Torontálujvárról írják lapunknak, a vármegyei tanítói karnak egyik érdemes tagja: Virágh Béla újvári községi tanító az uszoki szorosnál a haza védelmében hősi halált halt. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

A hazáért! Virágh Béláné szül. Kamp Katalin mérhetetlen fájdalomtól meggyőrt szívvel és a Mindenható akaratában való megnyugvással úgy a maga, mint a kiterjedt rokonság nevében jelenti, hogy hön szeretett jó férje, Virágh Béla újvári közs. isk. tanító, a Kampf János utóda fakereskedő-cégnek beltagja, népfölkelő a m. kir. 5. népfölkelő gyalogezredben, életének 36. és boldog házasságának 9 évében mult évi október hó 4-én az uszoki harcokban, ellenséges golyótól találva, hősi halált halt. Az engesztelő szentmise-áldozat az újvári róm. kath. templomban folyó évi január hó 25-én d. e. 10 órakor fog az Eggek Urának bemutatni. Ujváron, 1915. évi január hó 19-én. Áldott legyen emléke! Özv. Virágh Ferencné édes anyja, dr. Virágh Ferenc, Virágh Gyula testvérei, özv. Kamp Jánosné szül. Gál Mária anyósa, Kamp János, Kamp Ferenc sógorai, Kamp Annus, Kamp Etelka és Mariska, dr. Virágh Ferencné szül. Hámory Margit, Virágh Gyuláné szül. Fáy Marcella, Kamp Jánosné szül. Szolcsányi Irén, Kamp Ferencné szül. Komáromy Etelka sógornői.

— **Az újonnan sorozottak bevonulása.** Tegnap számunkban jeleztük már, hogy az újonnan sorozottak további korosztályainak mikor kell bevonulni. Most adjuk itt az erre vonatkozó hivatalos hirdetményt, amely ezeket mondja:

A népfelkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. t.-c. alapján történt általános behívása folytán azok a népfelkelésre kötelezett magyar állampolgárok, kik az 1914. évi november 16-tól december 31-ig terjedő időben megtartott népfelkelési bemutató szemlén vagy a későbbi utó-bemutató szemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak és 1883., 1884., 1885. és 1886. évben születtek, 1915. évi február hó 15.-én, ellenben azok, akik 1878., 1879., 1880., 1881. és 1882. évben születtek, 1915. évi március hó 1-én — amennyiben névszerint felmentve ninesenek — a népfelkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvédkiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfelkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

A bevonulók meleg takaróval, meleg alsó és felső ruhával, meleg harisnyával, hósapkával, meleg keztyűvel, kötött újjas mellényvel, télikabáttal, erős lábbelivel, evőeszközzel, evőeszezával, hátizsákkal és 2 napi élelemmel vonulnak be. A bevonulás alkalmával a népfelkelési igazolványi lap birtokosa a vasutakon, gőzhajón harmadik osztályon ingyen utazik; ez a népfelkelési igazolványi lap azonban a vasuti, gőzhajóállomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő. Azon alkalmasnak talált népfelkelésre kötelezettek, kik részére népfelkelési igazolványi lap nem állított ki, a községi elöljáróság ingyenes vasuti utazásra jogosító igazoló jeggyel látja el. (Védtörvény ut. III. rész, 29. §.) Azon behívott népfelkelésre kötelezett, aki a kifizűtt határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal ve-

zetetik elő s a katonai behívás iránt tanusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t.-c. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetetik.

— **Hadijótékonyaság.** A nagybecskereki cs. és kir. állomásparancsnokság 50 koronát küldött lapunkhoz, mint a helybeli gör. kel. hitközség adományát azzal, hogy azt a háboruban elesett 29. gy. ezredbeli katonáknak hátramaradott özvegyei és árvái részére illetékes gyűjtőhelyére juttassuk. Az összeget rendeltési helyére küldöttük.

— **A katonák árváinak ellátása.** A kr. tanfelügyelő Torontálvármegye tanítószághoz a következő felhívást intézte:

Vallás- és közoktatásügyi miniszter ur az állami tanítókhöz intézett, 1914. évi augusztus hó 21-én kelt felhívásában közölte, hogy a hadbavonultak családtagjainak segélyezésére Budapesten a miniszterelnök ur elnökele alatt alakult bizottság az árvák ügyeinek ellátását az Országos Gyermekvédő Liga és a vele szövetkezett egyesületek központi irodájára (Budapest, VII., Wesselényi-utca 6.) bizta. Az Országos Gyermekvédő Liga, hogy ezen megtisztelő megbízatásnak és magas szentes hivatásnak minél jobban megfelelhessen, helyi szerveket létesített, amelyek működési körletük területén a jelentkezőknek mintegy gyűjtőhelyül szolgáljanak. Torontálvármegyének a nagybecskereki és nagyikindai kir. törvényszék területére a fiatakorok szegedi felügyelő hatóságát kérte föl a Liga, hogy a megbízatást vállalja el és a jelentkezőket fogadja el. Ehhez képest tankerületem tanítószághoz felkérem, hogy azokat a bejelentéseket, amelyek vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak idézett felhívása szerint a hadbavonultak elhagyott, vagy elárvult gyermekeit illetőleg az Országos Gyermekvédő Ligával volnának közlendők, közvetlenül a szó alatti felügyelő hatósághoz (Szeged, Dugonits-tér 13. sz. kir. ítélőtáblai épület I. emelet 43. szám) intézni sziveskedjenek.

— **Levelezés a hadifoglyokkal.** A hadfelügyeleti bizottság sajtóalbizottsága a következő értesítést közli: Mindazoknak, kiknek hozzátartozói hadifogságba kerültek, fontos tudniok, hogy már a háboru kitörése óta működik Bécsben (Wien, I., Jasomirgott Strasse 6.) egy hivatalos központi tudakozó iroda, amelynek egyebek közt az is a feladata, hogy a hadifoglyainknak szánt, vagy tőlük érkező levelezést megbízható módon közvetítse. Ez az intézmény hivatalos jellegű. A külföldön a Vöröskereszt és más egyesületek égisze alatt működő hasonló intézményekkel szemben a föltétlen megbízhatóság különbözteti meg. Míg a külföldi intézmények költséggel, még pedig aránylag tetemes költséggel járnak, addig a bécsi központi tudakozó iroda teljesen díjtalanul végzi a közvetítés munkáját. Irásbeli közleményeknek a közös központi tudakozó iroda utján való közvetítése igen egyszerű dolog s a levelek, egyéb küldemények száz grammig teljes portómenteséget élveznek. Az eljárás módja a következő: A hadifoglyoknak szánt küldemény borítékára (vagy a megfélelő postakártyára) rá kell írni a hadifogoly nevét, ezredének számát, tartózkodási helyét és annak az országnak nevét, amelynek hadifoglya. Mindezt latin betűkkel kell írni. A cím fölé olvasható módon a hadifogolyküldemény jelzés (Prisonier de guerre) jegyzendő, a boríték hátsó felére pedig a feladó nevét és címét kell fölírni. A leveleket leragasztatlan borítékban közönséges levélgyűjtő szekrénybe kell dobni. Megtörténik, hogy itthon élő emberek a hadifoglyokkal való levelezés közvetítésére ajánlkoznak, még pedig rendszerint jó pénzért. Az ilyen közvetítés nem megbízható.

— **Pályázat ösztöndíjra.** A polgárosított magyar határőrvidék tanulmányi alapjából rendszeresített ösztöndíjállomások közül az 1914/15. tanév kezdetétől be-

töltendő egy évi 240 (kettőszáznegyven) koronás állomás polgári, földmives, felső ipar, iparművészeti és felső kereskedelmi iskolai tanulók részére. Ezen ösztöndíjra elsősorban a polgárosított magyar határőrvidék kötelekébe tartozott szegénysorsu szülők gyermekei, másodsorban pedig azon szegénysorsu tanulók tarthatnak igényt, kik a polgárosított magyar határőrvidéki községek valamelyikének illetőségéhez tartoznak, az említett tanintézetek valamelyikének tanulói s ott jeles vagy legalább jó előmenetelt és jó erkölcsi magaviseletet tanusítanak. Pályázók kötelesek a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett magyar nyelvű kérvényeiket felszerelni az 1913/14. tanévben nyert iskolai bizonyítvánnyal, szegénységüket, jelen tanévi tanulmányaikat és azt a körülményt tanusító hatósági bizonyítvánnyal, hogy szüleik a polgárosított magyar határőrvidéken községi illetőséggel bírnak. Olyan folyamodók, kiknek szülei egykor a magyar határőrvidék kötelekébe tartoztak, különösen figyelmeztetnek, hogy ezen körülményt hitelesen igazolni el ne mulaszták. A kérvények legkésőbb 1915. évi március 15-ig azon tanintézet igazgatóságáig nyújtandók be, melynél folyamodók tanulmányaikat végzik. A nem magyar nyelvű melléletek hiteles magyar fordítással látandók el. Elkésve beérkezett vagy hiányosan felszerelt folyamodványok figyelembe nem vehetők. Budapest, 1915. évi január 7-én. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter.

— **A háboru torontáli áldozatai.** A legújabbban megjelent 102. sz. veszteséglajstromban és a sebesültekről és betegekről szóló 214., 215., 216. sz. jegyzékben a következő torontáliak foglaltatnak:

Hoppenthal Mihály közleg. 61. gyezz. Lövés a jobb felső combon. (Tart. kórház Boksánbánya.) — Wickl István népfők. 8 nöpfolk. ezr. Tóba. Lövés a nyakba. (Szerb konviktusi kórház Budapest.) — Kérges Gáspár közleg. 7. h. gyezz. Lövés a jobb vállba. (Tart. kórház Versecz.) — Marina Toma közleg. 29. gyezz. Keviszölös. Lövés a bal alsó combon. (Tart. kórház Mezőkeresztes.) — Selezki Eljás közleg. 46. gyezz. Józseffalva. Lövés a bal lábon. (Tart. kórház Nagyvárad.) — Zatkó Pál közleg. 29. gyezz. Úrményháza. Vérhas. (Járványkórház Miskolcz.)

— **A Vörös Félholdért.** A magyar társadalomhoz. A reánk, monarchiánkra és hü német szövetségesünkre erőszakot titáni harcban eddigelé csupán egy nemzet sietett igaz ügyünk támogatására, egyedül a török császárság volt az, mely híven évtizedes kipróbált barátságához, részt kért magának a küzdelemből s fegyvert fogott oldalunkon a közös ellenség ellen. A török nép így megosztja velünk Európa nyugalmáért és szabadságáért vitt tusánk veszélyeit és fáradalmait, Törökország bajtársunk s mi véle egyek, testvérek vagyunk a nagy háboru minden dicsőséges erőfeszítésében. Hisz egy célért és egy ellenség ellen harcolunk egy lélekkel: a mi győzelmünk az ő győzelmük, az ő dicsőségük és szenvedésük a miénk s kiontott vérük is testvérien a miénkkel egyesül a nagy küzdelem e hősi napjaiban. Beesület, tisztelet és szeretet az igaz ügyért helytálló vitéz török nemzetnek! Ám e rokonszenv és bajtársi együttérzés részünkről ne csak szavakban nyilvánuljon, a velük való egység tettekkel domborodjék ki a háboru minden vonatkozásában. A sebesült török bajtársaink gondozására alakult Vörös Félhold-Egyesület testvéri szózáttal fordult hozzánk, magyarokhoz. Nemes munkájában, melyet a Vöröskereszt mintájára folytat, a mi segítségünket is kéri. El felhívás meleg érzést, testvéri készséget kell, hogy ébresszen a magyar társadalomban. Gondoljunk az ügyünkért, érettünk harcoló és sebesülő távoli török bajtársakra s az irgalom jelképe, a Kereszt nevében adakozunk a Félhold irgalmas céljaira. A rokonézés hálás, szép bizonyítéka lesz ez a magyar társadalom részéről. Adakozunk! A gyűjtött adományokat mi rendeltetési

helyükre, a Vörös Félholdhoz juttatjuk. Budapest, 1914 Sylvester napján. A „Vörös Félhold” támogatására alakult Országos Bizottság. — Gróf Khuen-Hédervary Károly elnök, özv. gróf Károlyi Istvánné elnöknő és a nagy bizottság.

— **Öngyilkos birtokos.** Mint Mokrinból jelentik, Heim László ottani jó módú birtokos hétfőn hajnalban öngyilkos lett. Tettének okát nem tudják s halála élénk részvétet kelt az egész községben. Az elhunytat kedden temették el általános részvét mellett.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden február hó 7. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez Szeged, Földvári-utca 4. sz. küldendők.

— **Dörmögő Dömötör mint önkéntes.** A hirneves mackó, a gyermekek kedves pajtása most harci babérokat szerez: önkéntesnek jelentkezett s részt is vett már a máramarosi harcokban. E kalandjait most beszéli el Sebők Zsigmond a Jó Pajtásban, egyre mulatságosabbá váló kalandok közben. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja ezenkívül is tele van érdekes közleményekkel: a szerkesztő még egy elbeszélést is irt bele, Benedek Elek verset, Rákosi Viktor folytatja A gibraltári összeesküvők című pompás regényét, Madarassy Erzsébet és Fövenyessy csinos verset irtak, Faragó

Géza pompás képet rajzolt Endrődi Béla verséhez, Kherndl Margit kedves cikkét irt, P. Ábrahám Ernő érdekes elbeszélést, Zsiga bácsi mulatságos mókát. A háborúra több szép kép vonatkozik. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatószámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjigylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Európa fölosztása.

— **A térkép jövődömondói. — A semlegesek fantáziája. —**

— jan. 21.

Mikor a háboru megindult, mink is sokat emlegettük, az ellenségeink is, hogy ez a háboru meg fogja változtatni az egész világ térképét. Aztán sokáig senki se beszélt a térképek reformjáról, előbb valami bázist kellett ahhoz teremteni mind a két oldalon, ám most, mikor némelyek szerint érfőfélben vannak már a háboru gyümölcsei, megint előkerültek a kartográfia jövődömondói.

Talán legérdekesebb, de világért sem legkomolyabb köztük egy genfi francia hetilap, a La Guerre Mondiale, amely bár lélekben entente-barát, szemre igyekszik megővni a semlegesség látszatát. Még a fantáziája semlegességét is, amennyiben a háboru utáni Európának két térképét is megtervezi.

A január 4-iki szám közli Európa két térképét. Az egyik azt mutatja, hogy hogyan alakítanák át Németország, Magyarország és Ausztria európai térképét győzelmiük esetén. A svájci lap szerint a mai Orosz-Lengyelország önálló állam lenne; elszakítottának Oroszországtól balti tengeri német tartományai is. Finnország szintén független lenne és belépne a Skandináv szövetségbe, melynek tagjai lennének kivüle Svédország, Norvégia és Dánia, Németország megkapná Belgiumból Lüttichet, Franciaországból Nancyt, Toul és Verdun vidékét, melyek különben is 200 év előtt még német területet képeztek. Belgium maga belépne a német birodalomba, mint tag-állam. Marokkó Németországa lenne, míg Tunist Olaszország, Bessarabiát Románia, a Kaukázust Törökország kapná.

Roppant érdekes azonban az a térkép, mely Európa képét az entente győzelme esetén tünteti föl. Erről már jobban lehet informálva a genfi lapocska. Az a szomorú kép, melyet a Guerre Mondiale szerint az entente győzelme esetén Európa térképe mutatna, a következő:

A mai kulturállamok, Németország, Magyarország és Ausztria természetesen megcsontítottatnának. Felállítottatnék egy autonóm lengyel hercegség, melyhez Orosz-Lengyelországon kívül Kelet-Poroszország, Posen, Szilézia és Galícia tartoznának.

Hogy azonban a lengyeleknek és a kulturának ebben a lengyel hercegségben örömük ne teljék, az egész orosz fennhatóság alá kerülne. Tehát valójában Oroszország hiznék meg. Magyarország elvesz-

tené a tengerpartot és a horvát-szlavon-megyéket. Ezekből, Boszniából, Dalmáciából, Krajnából, Szerbiából, Montenegróból, Albániából egy nagy szerb királyság alakulna. Az erdélyi és a tiszántuli vidék egyrészt Románia kapná meg. Magyarországnak ez a rettenetes megcsontítása a svájci lap szerint a „nemzetiségi elv” alapján történnék. Az így csufosan megcsontított Magyarország aztán tengődhetne, míg tud. Dél-Tirolt és Isztriát Olaszország kapná meg, Csehország külön királyság lenne, Ausztria megmarad, német tartományai pedig osztrák hercegség címen vegetálnának tovább. Franciaország megkapná Németországból a Rajna balpartját, és részt, Köln vidékét azonban kegyesen Belgiumnak szánták. Poroszország elveszteni a keleti tartományokon Schleswig-Holsteint, melyet Dánia kapna meg és Hannover, mely ismét önálló királyság lenne. A német birodalom fölbomlanék és a délnémet államok külön szövetségre lépnének.

Törökországot a svájci lap szerint az entente egyszerűen letörölné a térképről. A Dardanellák két partja semleges terület lenne. Kis-Azsia keleti csücske Olaszországnak jutna; a megmaradt terület egy vízszintes vonallal kétfelé osztatnák. Az északi rész Perzsiával együtt Oroszországnak, a déli rész és Arábia az angoloknak jutna. Kihasítottatnának az egészből Szíria és Palesztina, ezek francia befolyás alá kerülnének.

Hasonlóképpen igen érdekes egy amerikai folyóiratnak a térképe, amelyet egy Newyorkban élő nagybecskereki ember küldött mutatába itteni rokonának.

Ez a térkép, amely szintén az entente hívének látszik, Németországot és Ausztriát egyenesen eltörli a térképről. E térképen Németországnak és Ausztriának nyoma sincs. Ezen a térképen Németország helyén Berlinnel együtt Belgium nyújtózkodik egészen Kelet-Poroszorszáig. Németország nyugati és déli része Franciaországa. Posenből és Orosz-Lengyelországból a térkép egy önálló lengyel királyságot alkot. Oroszország Kelet-Poroszországot kapja. Magyarországgal nagyon kegyes a térkép. Magyarországot meghagyja önálló állammak s hozzácsapja Galiciát. Elveszi tőlünk azonban Horvátországot és a Szerémséget s ezekből, valamint Montenegróból egy nagy Szerbiát csinál. Magyarország a térképen határos Fran-

cziaországgal s közben csak a kis Svájez szorong.

Olaszország Triesztet, Isztriát és Dél-Tirolt kapja, míg Románia, Törökország változatlanul marad, hasonlóképpen Spanyolország, Portugália és Hollandia is.

Szóval a térképjövődömondók fantáziája igen élénk, sőt mondhatni egész mulatságos.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1914 szept. 7-től tov. rendelkezésig.

INDUL.		óra
Nagybecskereki pályaudvarról.		
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		6-21
Karlova—Szegedre délután		1-13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután		4-00
Pancsovára délután		5-18
Karlova—Szeged—Budapestre este		7-18
Pancsovára délelőtt		8-10

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.		
Módos—Temesvárra reggel		3-33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2-26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11-55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5-25

ÉRKEZIK.		óra
Nagybecskereki pályaudvarra.		
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt		6-49
Budapest—Szeged—Karlováról délután		4-50
Budapest—Szeged—Nagyik—Karlováról este		9-21
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt		9-28
Temesvár—Zsombolyáról este		6-30
Pancsováról délelőtt		8-38
Pancsováról este		6-52

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.		
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9-34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4-10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt		8-23

Hirdetések.
PÉNZTÁROSI

állásra kerestetik
irodai munkákban jártas
férfi vagy nő
helybeli gyári vállalat
— számára. —

Írásbeli ajánlatok „Megbízható” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők.

74-21

Könyvelésben
és levelezésben jártas

≡ férfi ≡

azonnali belépésre kerestetik

egy helybeli nagyobb iparvállalathoz.

≡ Cim a kiadóhivatalban. ≡

55-x 3

Makulaturapapir
olcsó áron kapható

≡ e lap kiadóhivatalában. ≡

HÉLYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Arpád-utca.

Bádógos: Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.**Blagosítási ügynökségek:**Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fbg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Arpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.**Butorgyár:**

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők: Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.**Divatáruház:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.**Dobozgyár és műkönyvkötészet:**

Schneider János, Aradáci-ut.

Dragueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékezetesek: Mesznik R. Özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.**Fényképész:**

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Fűszabók: Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József, Hunyadi-utca.**Fogműterem:**

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegekereskedés: Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.**Gépjavitó műhely:**Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.**Gőzfűrés:**Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.**Gyógyszertárak:**Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.**Hálógyár:**

Cusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidáruüzlet: Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:**Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Közművesek: Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.**Lakk-, kence-, és festékáruraktár:**

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes: Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.**Mozigépek, berendezések:**

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.

Női kész kosztium és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés: Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.**Sirkóraktár és szobrászterem:**

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák: Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.**Szénkereskedés:**

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár: Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.**Téglagyár:**

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés: Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.**Uridivatáruház:**

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés: Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.**Vendéglő, étterem:**Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátvás, Otthon-sörcsarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.**Virágkereskedés és kertészet:**

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében